

[6.] Si quis itaque dixerit, Romanum Pontificem habere tantummodo officium inspectionis vel directionis, non autem plenam et supremam

Romanorum Pontificum ad oecumenicum futurum Concilium tanquam ad auctoritatem Sede Romana superiorem appellare, huiusque opinionis suae hoc afferri fundamentum, quod plenitudo potestatis non sit penes Romanum Pontificem, sed penes Episcopos in unum collectos, quodque Romanus Pontifex sit quidem superior Episcopis singulis seorsum, sed non omnibus una et simul. Quum igitur fundamentum hoc pro utraque sua parte fuerit superius damnatum, reprobanda iure videbatur sententia circa appellationes ad Concilium, quas cum detestationis nota confixit in Synodo Mantuana 1459 Pius II. Bulla 'Execrabilis', quae innovata a Sixto IV. et Iulio II. et recepta quoque in Bullam coenae art. 2. ita habet: 'Execrabilis et pristinis temporibus inauditus tempestate nostra inolevit abusus, ut a Romano Pontifice, Iesu Christi vicario, cui dictum est in persona beati Petri: Pasee oves meas, et: Quodcumque ligaveris . . . nonnulli spiritu rebellionis imbuti, non sanioris cupiditate iudicii, sed commissi evasione peccati, ad futurum Concilium provocare praesumant. . . Volentes igitur hoc pestiferum virus a Christi Ecclesia procul pellere et ovium nobis commissarum saluti consulere, omnemque materiam scandali ab ovili nostri Salvatoris arcere, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium cunctorumque praelatorum ac divini et humani iuris interpretum curiam sequentium consilio et assensu et certa [Nostra] scientia huiusmodi provocaciones damnamus et tanquam erroneas ac detestabiles reprobamus.' Et tamen Fleury 'Nouv. opuse.' (Paris 1807) disserens de libertatibus Ecclesiae gallicanae: 'Nous croyons', inquit, 'qu'il est permis d'appeler du Pape au futur Concile, nonobstant les Bulles de Pie II. et de Jules II. qui l'ont défendu.' Ad perniciosam eiusmodi appellationis doctrinam, quae serpere non cessavit, extinguendam proscibitur in schemate diserte una cum fundamento, cui innititur, ipsa sententia dicentium, 'licere ab iudiciis Romanorum Pontificum ad futurum generale Concilium tanquam ad auctoritatem Romano Pontifice superiorem appellare': quibus simul vel multo etiam magis dicenda videtur proscripta appellatio a iudiciis Romanorum Pontificum ad sententiam Episcoporum dispersorum. Ceterum in reprobandis appellationibus praeiverat Nicolaus I. ep. ad Michaelem Imperatorem ann. 865 scribens: 'Ista igitur privilegia huius sanctae Ecclesiae a Christo donata, a Synodis non donata, sed iam solummodo celebrata et venerata'; tum pergit: 'Quoniam, cum secundum canones, ubi est maior auctoritas, iudicium inferiorem sit deferendum, ad dissolvendum scilicet vel ad roborandum: patet profecto, Sedis Apostolicae, cuius auctoritate maior non est, iudicium a nemine fore retractandum, neque cuiquam de eius liceat iudicare iudicio. Siquidem ad illam de qualibet mundi parte canones appellari voluerunt; ab illa autem nemo sit appellare permissus.' Hinc Leo IX. Michaelem Cerularium et Leonem Acridanum ep. c. 11. redarguens: 'Prae iudicium', inquit, 'faciendo Summae Sedi, de qua nec iudicium licet facere cuiquam hominum, anathema accepistis ab universis Patribus omnium venerabilium Conciliorum'; et c. 32.: 'Sicut cardo immobilis permanens ducit et reducit ostium, sic Petrus et sui successores liberum de omni Ecclesia habent iu-

potestatem iurisdictionis in universam Ecclesiam, non solum in rebus, quae ad fidem et mores, sed etiam in iis, quae ad disciplinam et regimen¹ Ecclesiae per totum orbem diffusae pertinent; aut eum habere tantum potiores partes, non vero totam plenitudinem² huius supremae

iurisdictionis, cum nemo debeat eorum dimovere statum, quia Summa Sedes a nemine iudicatur.' Sed ex his constat tum contra 'appellantium' sententiam de mente ac doctrina antiqua universalis Ecclesiae, tum de fundamento, cui appellationis condemnatio innititur. Iam vero una cum appellatione ad futurum Concilium condemnatur quoque appellantium ratio contententium, Concilium generale esse auctoritatem Sede Romana maiorem. Nam doctrina haec opponitur pariter allatis superius Romanorum Pontificum iudiciis: opponitur virtute generalium Conciliorum Lugdunensis II. et Florentini definitionibus, quibus Romano Pontifici plenitudo potestatis in universam Ecclesiam asseritur; et opponitur diserte Bullae 'Pastor aeternus' Leonis X. in Concilio generali Lateranensi V. editae 14. Cal. Ian. 1516, qua damnatur pragmatica sanctio Gallorum, et haec habentur: 'Solum Romanum Pontificem pro tempore existentem, tanquam auctoritatem super omnia Concilia habentem, tam Conciliorum indicendorum, transferendorum ac dissolvendorum plenum ius ac potestatem habere, nedum ex Sacrae Scripturae testimonio, dictis sanctorum Patrum ac aliorum Romanorum Pontificum etiam praedecessorum nostrorum sacrorumque canonum decretis, sed propria etiam eorundem Conciliorum confessione manifeste constat.' Quare condemnationis formula iure comprehenditur incisum 'tanquam ad auctoritatem Romano Pontifice maiorem'. Adiectum in alia schematis forma erat: 'vel, quod etiam detestabilius est, ad ipsas saeculares potestates appellare'; quod tamen omissum fuit, eo quod eiusmodi appellatio locum habere amplius non videatur."

Animadversum est ab uno ex Patribus, constitutiones pontificias prohibere appellationes ad futurum Concilium, non ad Concilium actu congregatum (Emend. etc. C. V. 344a). Respondit Tarvisinus (Relatio etc. C. V. 361b): 'Pontifices . . . condemnarunt errorem appellantium suorum temporum, qui ad futurum Concilium appellabant, quia actu Concilium oecumenicum non erat congregatum. At damnatio erroris huius aequaliter feriebatur appellantes ad Concilium etiam actu congregatum, quia ratio fundamentalis erroris appellantium a falsa dependebat sententia de superioritate Concilii supra Papam.'

¹ V. supra p. 224. n. 1.

² Hoc inciso, ut ait Episc. Tarvisinus in relatione (C. V. 369b), damnatur error eorum, 'qui supremam potestatem Summi Pontificis non esse plenam in sensu proprio asserunt ac proinde involventes falsam sententiam verbis ambiguis eludunt satis perspicuam definitionem Concilii Florentini, aientes, esse quidem in Pontifice Summo plenitudinem iurisdictionis, sed non totam, quia Pontifex habet quidem potiores partes iurisdictionis, at non omnes. Quid, quaero, hoc est, quam reapse negare plenitudinem iurisdictionis Summi Pontificis definitam a Concilio Florentino? Quid enim sibi vult haec distinctio, quasi esse posset plenitudo, quae non sit tota?' — Haec non tangunt quaestionem, sitne etiam in Concilio oecumenico tota

potestatis; aut hanc eius potestatem non esse ordinariam et immediatam¹ sive in omnes ac singulas ecclesias, sive in omnes et singulos pastores et fideles; anathema sit.

CAPUT IV.

De Romani Pontificis infallibili magisterio².

[1.] Ipso autem Apostolico primatu, quem Romanus Pontifex tamquam Petri principis Apostolorum successor in universam Ecclesiam obtinet, supremam quoque magisterii potestatem comprehendi³, haec Sancta Sedes semper tenuit, perpetuus Ecclesiae usus comprobat, ipsaque

plenitudo potestatis. (Ibid. C. V. 370 a. 472 d. Cf. supra p. 223¹.) Neque his deciditur quaestio de fonte iurisdictionis Episcoporum, „num potestas iurisdictionis, quae est in Episcopis, derivetur immediate a Deo, an immediate a Summo Pontifice. Illi inter catholicos theologos, qui potestatem iurisdictionis immediate a Deo derivari asserunt, eam tamen dicunt, uti par est, a Deo conferri cum vera et plena dependentia a Summo Pontifice“. (Relatio etc. C. V. 472 c. Cf. Relatio etc. C. V. 357 d. 359 a. b. — De huius incisi historia agitur accurate supra cap. II. comment. VI. p. 157 sqq.)

¹ V. adnotationem ad schema pristinum: „Papam mediate tantum praeesse dominico gregi“, ait Zallinger Instit. iur. Eccles. I. 1. tit. 30. § 508., „nec posse nisi supplere defectum pastorum inferiorum, apertissimus error est ex damnatis haustus auctoribus, nempe Marc. Ant. de Domin., Richer., Febron., Eybel.; error est manifeste repugnans verbis et sententiis Christi Primatum instituentis in potestate S. Petro concessa; error repugnans traditioni et usui perpetuo; repugnans Concilio oecumenico Lateransi IV. . . . Nihil in verbis Christi distinguitur, nihil excipitur, Petro imperatum est, inquit Bossuet. Serm. de unit. Eccles., „ut cuncta gubernaret, et pasceret omnes, agnos et oves, filios et matres, et ipsos quoque pastores, [pastores,] inquam, si populi respiciantur, oves, si Petro conferantur.“ . . . Quaero, quid Episcopi prius, quid immediatius, quid propius acceperint.“ (C. V. 635 c sq. — V. ibid. decreta pontificia, quibus sententia canone reiecta iam antea proscribebatur.)

² In schemate Patribus proposito inscriptio fuerat: „De Romani Pontificis infallibilitate“, qui titulus multis Patribus minus placuit. (Emendationes etc. C. V. 372 c sqq.) — Itaque mutatus est, „quod“, ut ait Brixinensis Episc., „inscriptio De Romani Pontificis infallibilitate versa in alias linguas nonnunquam sensum non genuinum exhiberet; sic v. g. in lingua germanica facile haec vox posset confundi cum impeccabilitate“. (Relatio etc. C. V. 406 e.)

³ Proposita erat mutatio huius sententiae, ne, si infallibilitas Summi Pontificis ex eius Primatu probaretur, circulus adesse videretur. (Emendationes etc. C. V. 374 d.) Id reprobat deputationis relator: „Nam nos deducimus“, inquit, „ex Primatu supremam potestatem docendi, tanquam speciem a suo genere, et ex suprema potestate docendi, respectu habito ad finem illius, qui est conservatio unitatis in fide, et ad promissiones Christi, deducimus infallibilitatem.“ (C. V. 409 a.)

oecumenica Concilia, ea imprimis, in quibus Oriens cum Occidente in fidei charitatisque unionem conveniebat, declaraverunt¹. Patres enim Concilii Constantinopolitani quarti², maiorum vestigiis inhaerentes, hanc solemnem ediderunt professionem: Prima salus est, rectae fidei regulam custodire. Et quia non potest Domini nostri Iesu Christi praetermitti sententia dicentis: Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam³, haec, quae dicta sunt, rerum probantur effectibus, quia in Sede Apostolica immaculata est semper catholica reservata religio, et sancta celebrata doctrina. Ab huius ergo fide et doctrina separari minime cupientes, speramus, ut in una communione, quam Sedes Apostolica praedicat, esse mereamur, in qua est integra et vera Christianae religionis soliditas⁴). Approbante vero Lugdunensi Concilio secundo⁵, Graeci professi sunt: Sanctam Romanam Ecclesiam summum et plenum primatum et principatum super universam Ecclesiam catholicam obtinere, quem se ab ipso Domino in beato Petro Apostolorum principe sive vertice, cuius Romanus Pontifex est successor, cum potestatis plenitudine recepisse veraciter et humiliter recognoscit; et sicut prae caeteris⁶ tenetur fidei veritatem defendere, sic et, si quae de fide subortae fuerint quaestiones, suo debent iudicio definiri. Florentinum denique Concilium definivit: Pontificem Romanum, verum Christi Vicarium, totiusque Ecclesiae caput et omnium Christianorum patrem ac doctorem existere; et ipsi in beato Petro pascendi, regendi ac gubernandi universalem Ecclesiam a Domino nostro Iesu Christo plenam potestatem traditam esse⁶.

[2.] Huic pastorali muneri ut satisfacerent⁷, Praedecessores Nostri indefessam semper operam dederunt, ut salutaris Christi doctrina apud

a) Ex formula S. Hormisdæ Papae, prout ab Hadriano II. Patribus Concilii Oecumenici VIII., Constantinopolitani IV., proposita et ab iisdem subscripta est. [Hard. C. C. V, 773 sq.]

¹ De tribus hisce Conciliorum testimoniis v. supra cap. II. comment. VII. p. 165 sqq. Utrum de solo Primatu an etiam de infallibilitate Romani Pontificis agant, v. ibid. p. 171 sq. Utrum de infallibilitate Romanae Ecclesiae an Romani Pontificis, v. ibid. p. 172.

² De ratione, quae inter Hormisdæ formulam et Hadriani II. in Concilio Constantinopolitano IV. oblatam intercedat et cui tribuenda sit formula, v. ibid. p. 166 sq. De eius sensu v. ibid. p. 169 sq. 173.

³ De sensu huius loci cf. ibid. p. 169 sq. Cf. supra cap. II. comment. II. p. 131. 133 sqq.

⁴ Num formula haec a Concilio fuerit approbata, v. supra cap. II. comment. VII. p. 168 sq. 173 sq. ⁵ Cf. ibid. p. 172.

⁶ Num haec valeant ad doctrinam infallibilitatis probandam, v. ibid. p. 174 sq.

⁷ De his tribus paragraphis postea ex voto Patrum additis v. supra cap. I. Historia etc. p. 120.

omnes terrae populos propagaretur, parique cura vigilarunt, ut, ubi recepta esset, sincera et pura conservaretur. Quocirca totius orbis Antistites nunc singuli, nunc in Synodis congregati, longam ecclesiarum consuetudinem et antiquae regulae formam sequentes, ea praesertim pericula, quae in negotiis fidei emergebant, ad hanc Sedem Apostolicam retulerunt, ut ibi potissimum resarcirentur damna fidei, ubi fides non potest sentire defectum^a). Romani autem Pontifices, prout temporum et rerum conditio suadebat, nunc convocatis oecumenicis Conciliis aut explorata Ecclesiae per orbem dispersae sententia, nunc per Synodos particulares, nunc aliis, quae divina suppetitabat providentia, adhibitis auxiliis, ea tenenda definiverunt, quae sacris Scripturis et apostolicis Traditionibus consentanea Deo adiutore cognoverant. Neque enim Petri successoribus Spiritus Sanctus promissus est, ut eo revelante novam doctrinam patefacere, sed ut eo assistente traditam per Apostolos revelationem seu fidei depositum sancte custodirent et fideliter exponerent. Quorum quidem apostolicam doctrinam omnes venerabiles Patres amplexi et sancti Doctores orthodoxi venerati atque secuti sunt; plenissime scientes, hanc sancti Petri Sedem ab omni semper errore illibatam permanere, secundum Domini Salvatoris nostri divinam pollicitationem discipulorum suorum principi factam: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua, et tu aliquando conversus confirma fratres tuos¹.

[3.] Hoc igitur veritatis et fidei numquam deficientis charisma Petro eiusque in hac Cathedra successoribus divinitus collatum est, ut excelso suo munere in omnium salutem fungerentur, ut universus Christi grex per eos ab erroris venenosa esca aversus, coelestis doctrinae pabulo nutrire, ut sublata schismatis occasione Ecclesia tota una conservaretur, atque suo fundamento innixa firma adversus inferi portas consisteret.

[4.] Atvero cum hac ipsa aetate, qua salutifera Apostolici muneris efficacia vel maxime requiritur, non pauci inveniantur, qui illius auctoritati obtrectant; necessarium omnino esse censemus, praerogativam, quam unigenitus Dei Filius cum summo pastoralis officio coniungere dignatus est, solemniter asserere.

a) Cf. S. Bern. Epist. CXC. [Migne P. L. CLXXXII, 1053.]

¹ De loci sensu v. supra cap. II. comment. VII. p. 170 sq. Cf. Relatio etc. C. V. 278 d sq. — Poscebat unus ex Patribus, ut loco evangelio Lucae desumpto adderentur haec: „Quae verba iuxta universalem et perpetuam Ecclesiae traditionem intelligenda sunt de infallibili magisterio Petri et eius successorum.“ (Emendationes etc. C. V. 376 a.) Respondet Episc. Brixinensis: „Huiusmodi authentica declaratio non potuit intendi, et si intenta fuisset, utique etiam disceptatio hac de re in Concilio agenda fuisset.“ (Relatio etc. C. V. 410 c.)

[5.] Itaque¹ Nos traditioni a fidei Christianae exordio perceptae fideliter inhaerendo, ad Dei Salvatoris nostri gloriam, religionis Catholicae exaltationem et Christianorum populorum salutem, sacro approbante Concilio, docemus et divinitus revelatum dogma esse definimus: Romanum Pontificem², cum ex Cathedra loquitur³, id est, cum omnium Christianorum Pastoris et Doctoris munere fungens, pro suprema sua Apostolica auctoritate⁴ doctrinam de fide vel moribus ab universa

¹ „In ista definitione agitur 1. de subiecto infallibilitatis . . . ; 2. continetur actus seu qualitas et conditio actus infallibilis pontificiae definitionis . . . 3. . . . Principium seu causa efficax infallibilitatis est tutela Christi et assistentia Spiritus Sancti. 4. Continetur . . . obiectum infallibilitatis.“ (Relatio etc. C. V. 414 b sqq.)

² Haec Summi Pontificis infallibilitas dici potest *personalis*, quatenus Petro et eius successoribus directe et immediate promissa est, porro, quatenus Pontifici, non Romanae Ecclesiae, et sedenti, non sedi competit. Vitatur autem haec vox, ne infallibilitas videatur personae privatae Pontificis tribui. (V. supra comment. VIII. p. 175 sqq.) — *Separata* dici potest, quatenus in speciali promissione Christi fundatur, non quasi papam ab Ecclesia separet. (Ibid. p. 180 sq.) — *Absoluta* dici nequit, neque tamen ad certam definitionis formam servandam Summus Pontifex tenetur (ibid. p. 181 sqq.) neque ad testimonium et consilium Episcoporum ante definitionem exquirendum. (Ibid.)

³ Postulantibus Patribus addita est haec formula, utpote in schola recepta. (Emend. etc. C. V. 376 b sqq. — Relatio etc. C. V. 411 a. 414 b.)

⁴ Requiritur, ut Summus Pontifex non solum tanquam supremus omnium Christianorum pastor et doctor agat, sed etiam, ut *suprema* summi pastoris auctoritate *plena* utatur et rem ita definitive et ultimo definiat, ut hanc nunquam iam in dubium vocare liceat. Ut igitur cognoscatur, num adsit vera infallibilis definitio, videndum est, „utrum decretum Romani Pontificis ita conceptum sit, ut appareat, a Romano Pontifice factam esse veram ac propriam definitionem, seu *peremptoriam* latam *sententiam*, non vero oeconomicam tantum aliquam responsionem vel dispositionem“. (Relatio de observationibus etc. C. V. 288 c.) „Non sufficit quivis modus proponendi doctrinam, etiam dum Pontifex fungitur munere supremi pastoris et doctoris, sed requiritur intentio manifestata definiendi doctrinam, seu *fluctuationi finem imponendi* circa doctrinam quandam seu rem definiendam, dando *definitivam sententiam* et doctrinam illam proponendo tenendam ab Ecclesia universali.“ (Relatio de emendationibus etc. C. V. 414 c. Cf. ibid. 399 b. d. 401 a.) — Posset aliquando Summus Pontifex velle, ex duabus doctrinis contradictoriis alteram relinquere, alteram tutiorem tradi, ita tamen, ut non decideret sententia ultimo definitiva, ultra vera esset atque servanda. Quod si accadat, non exstat infallibilis definitio. Animadversum est, constare non posse, „quando Romanus Pontifex supremi doctoris munere fungens pro auctoritate definiat“. Sed „humanae linguae non desunt necessaria et apta signa ad exprimendam supremi doctoris et apostolici muneris functionem. . . Ceterum si quando dubitaretur, utrum documentum aliquod pontificium sit reapse a Pontifice *fungente apostolico suo munere* editum,

Ecclesia tenendam definit¹, per assistentiam² divinam, ipsi in beato Petro promissam, ea³ infallibilitate pollere, qua divinus Redemptor Ecclesiam suam in definienda doctrina de fide vel moribus instructam esse voluit; ideoque eiusmodi Romani Pontificis definitiones ex sese, non autem ex consensu Ecclesiae⁴ irreformabiles esse.

[6.] Si quis autem huic Nostrae definitioni contradicere, quod Deus avertat, praesumpserit; anathema sit.

Datum Romae in publica Sessione in Vaticana Basilica solemniter celebrata anno Incarnationis Dominicae millesimo octingentesimo septuagesimo, die decima octava Iulii.

Pontificatus Nostri anno vigesimo quinto.

Ita est.

Iosephus,

Episcopus S. Hippolyti,
Secretarius Concilii Vaticani.

profecto non maior esset difficultas ac nascitur, si quando dubitatur, Concilium aliquod fuerit necne vere legitimum et oecumenicum, vel quidnam in Concilio revera ut fidei dogma definitum, quidve tantum ad doctrinae explicationem vel probationem adiectum fuerit. (Relatio de observ. C. V. 285 b.)

¹ Non tamen necesse est, ut antecesserit quaestio, cui Summus Pontifex finem imponat, „sed vox definit significat, quod Papa suam sententiam circa doctrinam, quae est de rebus fidei et morum, directe et terminative proferat. (Relatio etc. C. V. 474 d sq. Cf. Exceptiones etc. C. V. 455 sqq.)

² Non per inspirationem vel revelationem. (V. alteram paragraphum huius capituli. Cf. primum schema de Ecclesia C. V. 570 b.) — „Hinc Papa pro officio suo et rei gravitate tenetur media apta adhibere ad veritatem rite indagandam et apte enuntiandam; et eiusmodi media sunt Concilia vel etiam consilia Episcoporum, Cardinalium, theologorum etc. Haec media pro diversitate rerum utique sunt diversa, et pie debemus credere, quod in divina assistentia Petro et successoribus eius a Christo Domino facta simul etiam contineatur promissio mediomm, quae necessaria aptaque sunt ad affirmandum infallibile Pontificis iudicium. (Relatio etc. C. V. 400 b. Cf. Relatio etc. C. V. 286 b. c.) Ligatur Summi Pontificis conscientia officio recte in rem inquirendi ac mediis oblati recte utendi. „Sed ideo nihil timendum, ac si per malam fidem et negligentiam Pontificis universalis Ecclesia in errorem circa fidem induci posset. Nam tutela Christi et assistentia divina Petri successoribus promissa est causa ita efficax, ut iudicium Summi Pontificis, si esset erroneum et Ecclesiae destructivum, impediretur; aut, si reapse Pontifex ad definitionem deveniat, illa infallibiliter vera existat. (Ibid. C. V. 401 b. c. Cf. Relationem de observationibus Patrum C. V. 285 d sq.)

³ Non indicatur, unum esse subiectum infallibilitatis in Ecclesia (cf. comment. VIII. p. 188 sqq.), sed idem esse obiectum infallibilitatis pontificiae atque Ecclesiae. (V. comment. IX. p. 207.)

⁴ Cf. supra cap. I. Historia etc. p. 122 sq.

INDEX PERSONARUM AC RERUM.

Acta Congregationum gener., cuius momenti sint ad Constit. explicandas 9.
Acta s. Sedis v. Pontificis Romani.
Alemany, Ios. Sadoc, Archiep. S. Francisci, unus e deput. fidei 2.
Alexander Nat. de ordinaria potestate Papae in totam Ecclesiam 221².
Anathemata, sintne a Concilio usurpanda 13 sq. 18. 74.
Andries, I. B., de ambitu doctrinae, circa quam infall. Eccl. magisterium versatur 91¹. 191 sq. 208 sq.
Angelis (de), Card., primus Praeses Congr. gen. propositionem infallibilitatis pontif. differendam censet 107. 110.
Anglicanorum quorundam doctrina de variis Ecclesiae partibus in unam veram coalescentibus 31¹.
Antoninus S. Formula definitionis infallibilitatis pont., quae dicebatur Antoniniana 182. 188.
Aristoteles, num cognoverit Deum, ut principium et finem omnium rerum 43. 44 sqq.
Atheismus nostra aetate vulgatus 72 — condemnatur v. Deus.
Avanzo (d'), Barthol., Episc. Calvens. et Theanens., unus e deput. fidei 2 — confert studium ad schema de Romano Pont. formandum 109 — refert de emendationibus in duo priora cap. Constit. de Eccl. propositis 113 sqq. 116. 130 sqq. 219³ — de exceptionibus in prooem. et duo priora c. 123. 147 sqq. 211². 213¹.
Baltimorensis v. Spalding.
Bautainius de existentia Dei naturaliter cognoscenda 36¹. Propositio ab eo (8. Sept. 1848) subscripta 40⁵. 83¹.
Bellarminus de loco Luc. 22, 32: „Ego rogavi pro te etc.“ 170 sq. — de mo-

rali necessitate Conciliorum oecum. 177 sq. — de quaestione, num Papa, persona privata, se haeresi addicere possit 187.

Bilio, Card., praeses deput. fidei 2. Quaestionem de infall. pontif. differre studet 107. 109 — incisum canonis tertii Const. de Eccl. de plenitudine supremae potestatis Primatus retineri vult 158. 160 — caput de infallib. pontif. ipse composuit 193 — postea mutat 193. Disputationes inde de exhibendo obiecto infallibilitatis ortae 193 sqq.

Bonnettius propositionem traditionalismo adversantem subscribit 40⁵.

Bostrensis v. Steins.

Brixinensis v. Gasser:

Calvensis v. Avanzo.

Canon, quid primo significet et quid olim significaverit 52 — librorum sacrorum, qui sit 47. 80. Canonicus liber, quid sit et quomodo differat ab inspirato 51 sqq. 81.

Canones conciliares, num condendi 13 sq. 18. 74 — num primo capiti Constitutionis de fide adiciendi 14. 96.
Capita Constitutionum, num eatenus tantum definitiones contineant, quantum subiectis canonibus respondeant 74.

Cardoni, Ios., Archiep. Edessenus, unus e deput. fidei 2.

Casseliensis v. Leahy.

Chrisman de obiecto infallibilitatis Ecclesiae 197.

Christi nomen, quid significet 133 sq.
Commissiones theologorum ad paranda schemata rerum proponendarum 1.
Concilia oecumenica non sunt supervacanea, si Papa infallibilis est 177. 178 sq. — et manent libera 179.